

Tiltak for grønare næringsliv i Sogn og Fjordane

**Innlegg i møte med Ap sin stortingsfraksjon i
transport- og kommunikasjonskomiteen og
lokal/fylkes-politikarar for Ap.**

13.09.16

Torunn Hønsi, Vestlandsforskning/VRI

- Styrke og beholde **regionale forskingsmiljø** – med kunnskap som skapar verdier for fylket
- Vidareføre **VRI-satsinga**, IT-forum
- Få verksemder til å ta meir **samfunnsansvar** – innan berekraft, ressursar, miljø og klima
- Skipe eit nytt forum? **Forum for bærekraftig grøn industri og næring** = B-GRIN Sogn og Fjordane?
- Bruke **naturgjevne fortrinn** = ressurskartlegging og betre utnytting av lokale råvarer/restressursar/avfall/energi – satse innan bioøkonomi og sirkulær økonomi
- Satse på **fornybarfylket** – «grønt lys frå Sogn og Fjordane» - kortreist energibruk - energikrevande industri nær energiproduksjon
- **Rekruttere til forskning og teknologifag**: Nye utdanningstilbod - Newton rom – Forskarspirekurs etc. som tidlege rekrutteringstiltak til naturfag/teknologifag fleire stader i fylket
- **Teknologicampus i fylket** – yrkesfag/ingeniørsatsing? (j.f. Industriplanen)

VRI

- **VRI = virkemidler for regional forskning, utvikling og innovasjon**
- **Trippel helix = innovasjon skjer i samarbeid mellom universitet/høgskule og forskning, næringsliv, og myndigheter**
- **VRI 3 i Sogn og Fjordane har temasatsingane: mat og reiseliv, teknologi og IKT, Energi (+ mobilitet, mat-marine næringer) (basert på Verdiskapningsplanen for Sogn og Fjordane 2014-2025)**

KM- Industri har tre særleg prioriterte område å følgje og støtte opp- dei tre nye naturbaserte næringsnettverka fylkeskommunen har engasjert/skal engasjere drivarar i (to med kontorplass i Førde, ei i Sogndal).

- Hydrogen – VRI aktiv i mobilisering og prosjektutvikling (Elisabeth Bøe)
- Tredrivar- deltek også særskilt i ressursgruppe (Ingunn Kjellstad)
- Avfall som ressurs – som Hydrogen, Jøril Hovland ved behov

Dialogmøte- bioøkonomiske næringar (fornybare biologiske ressursar). Målet er næringsutvikling i forskingsklynger. Ser på tre moglege prosjektidear (Bondelaget, Hellenes, VRI)

Dialogmøte- Transportnettverk og it : Samarbeid transport

Effektivisering av logistikk, spesifikt hvordan transportbedrifter i Sogn og Fjordane samarbeide for å øke sin konkurransekraft. Tema er felles system/ felles IT.

- Å bøte på en av de store utfordringene innen transport dvs. hvordan langdistanse godstransport kan gjøres mer klimavennlig i form av bedret logistikk ved å se på de særskilte utfordringer i distriktene. Dette er et område det er gjort lite forskning.
- Ein koplar næringa med miljø innen IKT-utvikling (Rocketfarm) og forskning på transport

Samfunnsansvar - CSR

- **Miljøansvar: Vestlandsforskning tidleg ute med forskning innan industriell økologi for SMB: miljøstrategier i distrikts-SMB, 2000, miljøutfordringar for små og mellomstore bedrifter, 1998, grønt næringsliv 1993-1997. Grøn bedrift 2007-2008.**
- **VF laga klimakalkulator for næringslivet (for Sparebanken Sogn og Fjordane) <http://meirennbank.no/energiguident/>**
- **NHO har hatt 2 årig prosjekt med nettverksbygging innan samfunnsansvarleg næringsliv – 60 verksemder med**
- **Ny rettleiingsteneste? = Klima, energi og miljørettleiar for næringslivet**

Forum for bærekraftig grønn industri og næring

- **Etablere eit nytt forum i Sogn og Fjordane? Bærekraftig grønn industri og næring = B-GRIN. (Vi har eit Forum for grønn energi = grønn energiproduksjon)**
- **Mål: Auka samarbeid og fleire møteplassar mellom forskning og utdanningsinstitusjonar, næringsliv/industri og myndigheiter/forvaltning Organisert som IT-forum etter tema, fag og interesseområder**
- **Kvifor?**
 - Industrien ber om fleire bransjeuavhengige møteplassar for kompetansedeling og erfaringsutveksling (jf. Industriplanen)

Naturgjevne føresetnader

- **Lage ei ressursoversikt for Sogn og Fjordane?**
- **Kartlegge råvarer, restressursar, avfall, energioverskot, mineralar, biprodukt etc.**
- **Kvifor? Gje grunnlag for ny industriutvikling innan bioøkonomi, sirkulær økonomi og kraftkrevande industri, bergverksutvinningar og samarbeid mellom ulike næringar.**
- **Kortreist energibruk, mindre transport og full utnytting av ressursar.**

Fornybarfylket Sogn og Fjordane

- **Produksjonsoverskot på 7 TWh til eksport**
- **Høgast scenario for ny vasskraftsutbygging i fylket = 5,1 TWh**
- **Landbasert vindkraft = 3,2 TWh**
- **Meldt plan for offshore vindkraft: 4,5 TWh**

Rekruttering til forskning, utdanning & næringsliv

- Etablere fleire NEWTON rom i fylket <http://newton.no/> (Vi har eit ved Firda vgs, + planlagt i Luster?)
- Forskarspirekurs – naturfag-SFO – newton camp
- heilskapleg utdanningsløp frå barnehage/barneskule til vdg.skule og høgskule
- Utvikle relevante studietilbod for fylket (og landet): t.d. IKT, klimatilpassing, fornybar energi
- Sikre eigenrekruttering til høgare utdanningstilbod i fylket og tilpassa næringslivet vårt

FoU-personale, FoU-årsverk og FoU-kostnader, etter region, tid og statistikkvariabel

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Kostnader til egenutført FoU (mill. kr)	Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)	Kostnader til egenutført FoU (mill. kr)	Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)	Kostnader til egenutført FoU (mill. kr)	Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)	Kostnader til egenutført FoU (mill. kr)	Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)	Kostnader til egenutført FoU (mill. kr)	Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)
11 Rogaland	1 292	1 062	1 291	941	1 546	1 020	1 795	990	1 889	1 004
12 Hordaland	1 108	307	1 301	356	1 406	343	1 367	317	1 684	312
14 Sogn og Fjordane	265	47	233	25	220	30	195	45	256	60
15 Møre og Romsdal	627	119	498	106	695	141	695	101	794	122

Fotnote(r):

Ved regionalisering beregnes det nye vektene. Dette betyr at de nasjonale tallene vil avvike noe fra summen av fylkene.

Ny statistikk frå SSB slår fast at bedrifter i vårt fylke diverre ikkje har forska meir frå 2010 til 2014.

= rom for meir samarbeid og forskingsprosjekt!

Korleis bli betre...?

- Bygge samarbeidskultur mellom FoU og næringsliv
 - "ufarleggjere" forsking
 - samle bedrifter - vi meiner det er viktig fordi det er lettare å lukkast då
 - bygge kapasitet i miljøa for å takle fleire næringsretta forskingsprosjekt

Delmål kan vere å:

- Avklare arbeidsdelinga – betre- rolle/ansvar mellom dei ulike hjelparane
- Selje FoU inn til næringslivet ved å syne konkrete døme